

SŁOWO

WILNO, Sobota 22 lipca 1933 r.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od godz. 8 do 4. Telefon: Redakcji—17-82. Administracji—228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe PKO Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena jednego numeru 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rekwizytów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZENI: wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej gr. 40. Za tekst 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelacyjne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie n-ru dowodowego 20 gr.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

- BARANOWICZE — ul. Szeptykiego — A. Laszuk.
- GLEBOKIE — ul. Zamkowa 14 Księg. W. Włodzimierowa.
- GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- HORODZIEJ — Księgarnia Kol. „Ruch”.
- KLECK — Sklep „Jedność”.
- LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
- LUNINIEC — Księgarnia Kol. „Ruch”.
- MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jazwińskiego.
- NOWOGRÓDEK — Kiosk St. Michalskiego.
- N-SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.

- DRUJA — Kowkin.
- OSZMIANA — Księgarnia Spółz. Naucz.
- PODBRODZIE — ul. Wileńska 15 T. Gurwicz
- PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski
- POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
- STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- SNONIM — Księgarnia J. Kypch.
- SMORGONIE — Stowarzyszenie Przyjaciół Oświaty.
- ST. SWIECIANY — M. Lewin — Biuro gazetowe ul. 3 Maja 5.
- SZKAWAROWO — M. Mindel, skład apt. 11.
- WOŁOZYŃ — Liberman, Kiosk gazetowy
- WARSZAWA — Kiosk Księg. Kol. „Ruch”.

Prasa niemiecka narzeka...

Nasza prasa przyniosła wiadomość, kolportowaną już szeroko przez prasę niemiecką o tajnym układzie między Polską a ZSRR, układzie o charakterze zaczepno - odpornym wobec Niemiec. W każdym razie — zdaniem Niemców — antyniemieckie przyzwanie Polski i Sowietów idzie tak daleko, że te ostatnie obiegują na wypadek wojny z naszym zachodnim sąsiadem nie tylko neutralność, ale i pomoc orężną. Oczywiście fakty tego rodzaju nie budzą w nas żadnego rodzaju wątpliwości, że to nieostanie obietnicą na wypadek wojny z naszym zachodnim sąsiadem nie tylko neutralność, ale i pomoc orężną. Oczywiście fakty tego rodzaju nie budzą w nas żadnego rodzaju wątpliwości, że to nieostanie obietnicą na wypadek wojny z naszym zachodnim sąsiadem nie tylko neutralność, ale i pomoc orężną.

wiązanie z Niemcem, choćby austriackim, musiny skostatować, jak różnie na ten sam problem zapatrują się dwa narody. Dla każdego Niemca plany „anschlussowe”, — to właśnie to samo, co np. dla endka „marsz na Kijów”: jak endek rozumie ekspansję we wschodnim kierunku, jako nietylko wyrażenie się wszelkiej ekspansji na Zachodzie, ba, jako zwycięstwo automatyczne, z obecnego na Zachodzie stanu rzeczy, tak samo dla Niemca jest rzeczą jasną, że każde powzięcie się planów „anschlussowych” w Berlinie, oznacza automatycznie odprężenie na północnym Wschodzie, oznacza, że prąd imperializmu narodowego zmienia koryto. Jankrzy pruscy byli w niejednym złym przedzielniku Bismarcka, ale przecież jeśli co wzięli po nim, to ową odrazę do pakowania się w Austrię. Jeżeli można u nas mówić o jakimś „albo - albo” naszej ekspansji, to z leż pożątej argumentacji „albo - albo” o tem mówić w Niemczech! I pomyśleć, że mimo tego, i mimo tego, że plany „anschlussowe” pojawiają się niemal co roku, u nas zagnieździło się najpoczątkiej wprost przeciwnie przekonanie: dla naszej opinii Niemiec, zajmujący Wiedeń, to Niemiec z jedną nogą w Poznaniu.

To są takie trzy rzeczy, ta mowa, ten Gdańsk Rauschninga i ten „Anschluss”. To są takie trzy rzeczy, tak zupełnie inaczej rozumiane w Berlinie, a tak zupełnie inaczej u nas. I tak było właściwie stale, tak jest stale od lat szeregu. Można powątpiewać, czyśmy kiedy i próbowałi zrozumieć Niemcy, tego okropnie niewygodnego, okropnie niebezpiecznego sąsiada, — ale sąsiada, którego żadna dziejowa komasa nie przesadzi za tysiącletnią górę, sąsiada, z którym jednak trzeba żyć. Nie można wątpić w to, żeśmy go nie rozumieli, że ezy zle czy dobre jego intencje — (a te ostatnie nieraz i leżą na prawdę w jego interesie) — były u nas oceniane jednaką płytko i jednaką mylnie. Na tle tego faktu cieniej jeszcze zarysować się rzecz inna: oto że właściwie antysemitizm hitlerowski staje się tym pierwszym zbliżającym pomostem. Jak ogromny jest udział antysemityzmu w nacjonalizmie polskim, jeżeli on właśnie — zbliża.

P. Marszałek Piłsudski w Pikieliszkach

WILNO. — Po jednodniowym pobycie w Wilnie p. Marszałek Piłsudski wyjechał wczoraj o godzinie 3 p. p. z powrotem do Pikielisk.

Przyjazd ministra Becka

WILNO. — Dziś rano pociągiem pociesnym z Warszawy ma przybyć do Wilna minister spraw zagranicznych plk. Beck.

Po krótkim pobycie w mieście p. minister uda się na audyencję do Pana Marszałka Piłsudskiego.

Spotkanie Hendersona z Hitlerem

MONACHJUM PAT. — Przewodniczący konferencji rozbrojeniowej, minister Henderson, natychmiast po przybyciu samochodem do Monachium udał się do hotelu Regina Palace, gdzie oczekiwał na kanclerz Hitler, i minister spr. zagr. Neurath. Konferencja trwała około 50 min.

Komunikat, ogłoszony przez biuro Conti, podkreśla, że w rozmowach odbytych w Berlinie i w Monachium określone zostało stanowisko Niemiec wobec projektów sprezyzowanych przez Hendersona przed odroczeniem konferencji rozbrojeniowej. Poruszoną przez Hendersona myśl spotkania Hitlera z premierem francuskim Daladier, wymaga jeszcze dłuższych przygotowań w drodze dyplomatycznej.

na myśl spotkania Hitlera z premierem francuskim Daladier, wymaga jeszcze dłuższych przygotowań w drodze dyplomatycznej.

HENDERSON POJEDZIE DO MOSKWY?

BERLIN PAT. — „Telegraphen Union” donosi z Moskwy, że oczekują tam z początkiem sierpnia przybycia Hendersona, który przyjęty zostanie przez Litwinowa, Krestinńskiego i Woroszyłowa, Przyjęcie przez Molotowa nie jest przewidziane. Henderson zabawić ma w Moskwie 3 dni.

Ustawa o redukcji godzin pracy w Ameryce

WASZYNGTON PAT. — Prezydent Roosevelt przyjął z uznaniem ustawę na okres okoliczności wyjątkowych, zredukowaną przez gen. Johnsona, określającą minimum plac i godzin pracy. Plan Johnsona, nie mający charakteru przymusowego, przewiduje zawarcie przez pracodawców układu, na mocy którego po dniu 1 sierpnia rb. nie zatrudnią oni pracowników młodocianych, poniżej 16 lat, dłużej niż przez trzy godziny dziennie. Prace dzieci zostałyby całkowicie zniesione we wszystkich dziedzinach przemysłu.

WILNO. — dla osób, zatrudnionych w sklepach i 35 godz. dla robotników. Ta ostatnia norma po 1 stycznia 1934 roku została podniesiona do 40 godzin. Przewidziane są pewne wyjątki. Minimalne płace tygodniowe wahają się od 12 — 15 dol. dla pracowników umysłowych. Dla robotników przewidziana jest norma 30 — 40 ct. za godzinę. Pracodawcy, którzy przystąpią do układu zobowiązują się do niepodnoszenia cen ponad poziom z dnia 1 lipca 1933 roku.

Plan ten ma wejść w życie z dniem 1 września rb.

KONFERENCJA LONDYŃSKA

Rozjem celny podstawowym warunkiem odrodzenia handlu międzynarodowego

PLENARNE ZEBRANIE KOMISJI GOSPODARCZEJ LONDYN PAT. — Komisja gospodarcza na zebraniu plenarnym aprobowała sprawozdanie ogólne, opracowane przez Runcimana. Prace konferencji — zdaniem referenta — wykazały, że we wszystkich krajach rozjem celny jest uważany za konieczny warunek odrodzenia handlu międzynarodowego. Należy więc przypuszczać, że skoro znikną specjalne okoliczności, które spowodowały odroczenie części prac konferencji, możliwe będzie przystąpić w płaszczyźnie międzynarodowej do stopniowego obniżenia barier celnych.

W sprawie uzgodnienia produkcji i zbytu Runciman wypowiedział poglądy, iż główną przyczyną głębokiej depresji światowej, jest katastrofalny spadek cen głównych produktów rolniczych i surowców. Dalej Runciman wyszczególnił liczne zagadnienia zbadane przez podkomisję uzgodnienia produkcji i zbytu. LONDYN PAT. — O godz. 16.15 rozpoczęło się posiedzenie plenarne komisji gospodarczej pod przewodnictwem Colijna, który oświadczył, iż pragnąłby, by dyskusje zostały zakończone w dniu dzisiejszym. Jeżeli jednak okaże się to nie

możliwe, następnego posiedzenie plenarne komisji gospodarczej odbyłoby się w dniu 22 bm.

Przewodniczący odczytał następnie propozycje amerykańskiej delegacji, dotyczące rozszerzenia rozjem celny. — Colijn wyraził nadzieję, iż w czasie przebiegu w pracach konferencji poszczególne rządy w drodze dyplomatycznej będą kontynuować prace nad zagadnieniami, dla których rozwiązania konferencja została zwołana.

„DOWIDZENIA”

LONDYN PAT. — Na plenarnym posiedzeniu komisji ekonomicznej sprawozdawca Runciman przedstawił raport ko-

Nieznaczna zwyżka dolara

WARSZAWA PAT. — Znacznej zniżce cen na giełdach zbożowych i towarowych w Stanach Zjednoczonych towarzyszy jednocześnie zwyżka dolara. Zwyżka ta nie jest jednak tak gwałtowna.

Na giełdzie warszawskiej kurs dolara zwyżkował odczoł wczoraj z 6.28 na 6.40, a przekazał telegraficznie z 6.29 na 6.41, czyli o 12 groszy na dolarze. W Zurichu dewiza nowojorska podniosła się z 3.615 na 3.70. — W

misji. Przy poszczególnych ustępach liczni delegaci uważają, że tekst raportu jest zbyt optymistyczny, zgłaszali rozmaite poprawki. Zmiany poszczególnych ustępów sprawozdania stały się tak liczne, że powołany został komitet redakcyjny dla wprowadzenia poprawek po wysłuchaniu argumentów delegatów. — Po nieważ delegaci nie będą mieli okazji przedyskutowania ostatniego projektu, — kopja tego projektu zostanie im doręczona.

Colijn, dziękując delegatom za pracę, zaznaczył, że nikt nie wie, jakie będą losy konferencji, lecz dla podniesienia ogólnego ducha lepiej jest zakończyć konferencję słowami „Dowidzenia!”.

Katastrofa Willey Posta na Alasce

Lotnik wyszedł bez szwanku

LONDYN PAT. — Samolot amerykański go lotnika Willey Posta spadł w miejscowości Flant na Alasce. Lotnik wyszedł z wypadku bez szwanku. W samolocie zostało uszkodzone śmigło.

Z pobliskiego miasta Fairbanks przybyli mechanicy celem naprawy uszkodzeń. Post ma nadzieję, że będzie mógł wyruszyć w dal

szą podróż jutro rano. W takim razie Post miałby jeszcze szansę pobicia własnego rekordu światowego. Przelot Posta nad Syberją wschodnią i morzem Beringa odbyło się w bardzo niepomysłnych warunkach atmosferycznych. Lotnik musiał walczyć z burzą, przebijając się przez mgły itd.

Dzielny lotnik odleciał do Kanady

WASZYNGTON PAT. — Willey Post po południu wystartował z miejscowości Flant na Alasce, gdzie musiał przysmusowo lądować w dalszą drogę, której najbliższym etapem jest miejscowość Edmonton w hrabstwie Alberta w Kanadzie.

Dzielny lotnik natychmiast po wypadku,

PANIKA NA CHICAGOSKIEJ GIEŁDZIE ZBOŻOWEJ

CHICAGO PAT. — W związku z paniką, która ogarnęła wczoraj tutejszą giełdę zbożową, pociągającą za sobą niebywałą zniżkę cen — ogłoszono o zawieszeniu obrotu zbożem od dnia dzisiejszego. To samo dotyczy giełd w Minneapolis, Canzas, Duluth, i Minnesota. Wniewpadosł ograniczenie fluktuacji cen zboża na czas nieograniczony popitano w kołach zainteresowanych z uznaniem.

Antyniemiecki kongres Żydów

WEZWANIA DO BOJKOTU

AMSTERDAM PAT. — Wczoraj rozpoczęły się w Amsterdamie obrady antyniemieckiego kongresu żydów. Na przewodniczącego powołano przedstawiciela żydostwa amerykańskiego Untermyera. Wygłosił on przemówienie, w którym m. in. zaatakował Ligę Narodów za to, że nie zajęła się dość energicznie losem żydów niemieckich, co — zdaniem mówcy — powinna była uczynić. — Przedstawione sprawozdania i delegatów rozmaitych państw wykazały, że eksport niemiecki do tych państw dzięki opornemu stanowi się odbiorców żydowskich spadł bardzo znacząco, dochodząc w niektórych wypadkach do zaledwie 35 proc. normy.

Powołano do życia trzy podkomisje i uchwalono rezolucję, potępiającą postępowanie rządu hitlerowskiego wobec żydów i wzywającą zarówno żydów jak i aryjczyków do udziału w bojkocie towarów niemieckich.

AMSTERDAM PAT. — Obrady antyniemieckiego kongresu żydów zakończyły się wieczorem po utworzeniu stałego biura, które razem z sekretariatem generalnym mieścić się będzie tymczasowo w Londynie. W ciągu najbliższych trzech miesięcy zapadnie decyzja, czy siedziba biura będzie zmieniona. Oficjalną nauką biura będzie „Światowa Żydowska Federacja Gospodarcza”. Sekcje tej federacji utworzone zostaną we wszystkich krajach. Wysłać one będą swych przedstawicieli na doroczne zgromadzenia biura. Centralny komitet składający się będzie z 15 osób. Wystawione są kandydatury lorda Melchetta, jako prezesa i delegata żydów amerykańskich Untermyera, jako prezesa honorowego.

Zamknięcie ŻAT w Berlinie

BERLIN PAT. — Biuro Wolfa komunikuje, że tajna policja polityczna pruska zamknęła biuro żydowskiej agencji telegraficznej w Berlinie „ŻAT”.

Rząd fiński przystąpił do konwencji o napastniku

HELSINGFORS PAT. — W kołach politycznych krąży pogłoski, iż rząd fiński zgodził się przystąpić do konwencji, określającej napastnika, podpisaną przez 5 państw w Londynie.

Podróż polityczna B. Baruha

NOWY YORK PAT. — Złany ekonomista i finansista amerykański Bernard Baruh udał się, jak co roku, na kurację do Włoch. Podróż Baruha do Europy przypisują pewne cele polityczne.

Seminarjum zamachowców

WIEN PAT. — Rewelacje o stosunkach, panujących w seminarjum w Traiskirchen, wywołały w opinii publicznej niezwykłe silne wrażenie. Rewelacje urzędowe podają, że uczniowie i profesorem seminarjum fabrykowały wspólnie bomby i starali się je potem, kiedy policja rozpoczęła śledztwo, ukryć i zatrzeć wszelkie ślady. W sprawę tę włączonych jest 30 profesorów seminarjum. Minister sprawiedliwości zapowiedział bezwzględne oczyszczenie szkół austriackich z elementów hitlerowskich. Przeciwo profesorem seminarjum wdrożone zostało śledztwo dyscyplinarne.

Z pobytu lotników sowieckich w Polsce

WARSZAWA PAT. — Wczoraj rano po zwiedzeniu Krakowa lotnicy sowieccy powrócili do Warszawy. Po południu w gmachu poselstwa sowieckiego odbyło się przyjęcie, na którym obecni byli lotnicy sowieccy i polscy. O godz. 19 dyrektor departamentu lotnictwa cywilnego ppłk. Filipowicz podejmował lotników obiadem w salonach Resursy Kupieckiej. W sobotę o godz. 8.30 rano lotnicy po 3-dniowym pobycie w Polsce odlecia do Rosji Sowieckiej.

Sprawa obniżki plac w górnictwie

KATOWICE PAT. — Wczoraj odbyły się w związku z pracodawców górnictwa-hutniczych rokowania z przedstawicielami robotników w związku z wypowiedzeniem umowy zbiorowej i propozycją ze strony pracodawców obniżenia plac w górnictwie na Górnym Śląsku o 15 pr. Pertraktacjom przewodniczył dyr. Tarnowski. W rokowaniach wzięli udział przedstawiciele wszystkich zawodowych związków górniczych ze Śląska którzy wypowiedzieli się kategorycznie przeciwko obniżce plac. Wobec tego, że do porozumienia nie doszło, dalsze załatwienie zatargu przejdzie obecnie w ręce komisji pojednawczo-arbitrażowej.

Zatrucie gazem trzech górników

KATOWICE PAT. — Wczoraj rano trzech górników udao się na szyb Szelera, celem zabezpieczenia szybu na głębokości 22 metrów. Jeden z nich obsługiwał windę i opuszczał do szybu drugiego. W pewnym momencie ten ostatni stracił przytomność i spadł do wnętrza szybu. Trzeci z robotników pośpieszył mu z pomocą lecz również spadł. Wezwano pogotowie ratunkowe i straż pożarną którą stwierdzono, że szyb napęknął się gazem trującym, wskutek czego robotnicy, opuszczający się do szybu, stracili przytomność i runęli w dół. Wydobyto tylko trupy.

TELEGRAMY

PREMIER JĘDRZEJEWICZ NA JEZIO-RZE AUGUSTOWSKIM

BIALYSTOK PAT. — W dniu 19 i 20 bm. premier Janusz Jędrzejewicz, prezes Sławek, min. Schaezel i p. wojewoda Zyndraur Kościelkowski zwiedzili jeziora Augustowskie i przez kanał Augustowski przyjechali statkiem do Grodna. W Grodnie p. premier Jędrzejewicz zapoznał się ze stanem robót przy konstrukcyjnych zanku królewskiego oraz przy Widołowej i zwiedził resztki świątyni z 12-go wieku, odkryte przed paru dniami. — W dniu dzisiejszym 21 bm. p. premier Jędrzejewicz wyjechał z powrotem do Warszawy.

KREDYTY REJESTROWE NA ZASTAW ZBOŻA

WARSZAWA (telefon własny). — Kredyty rejestrowe na zastaw zboża, uchwalone przez Bank Polski, będą rozdzielone w sposób następujący: Bank Gospodarstwa Krajowego otrzyma do dyspozycji 4 mil. złotych; Suma ta będzie przeznaczona dla ziemian województw centralnych i Wołynia. Bank Rolny otrzyma 12,5 milionów dla rolnictwa drobnego; pozostałe instytucje, upoważnione do podziału kredytów rejestrowych, pomiędzy zainteresowanymi, otrzymały od jednego do trzech milionów.

AMBASADOR LAROCHE U P. MIN. BECKA

WARSZAWA (tel. własny). — P. minister spraw zagranicznych przyjął wczoraj p. ambasadora Francji Laroche'a.

NOWE LINJE OKRĘTOWE W GDYNI

GDYNIA W. Urz. Morskim zarejestrowana została nowa linja okrętowa, która będzie obsługiwać Gdynię i Gdańsk z portami na morzu Śródziemnym.

Najbliższe odjazdy statków tej linii z Gdyni projektowane są w dniu 22 bm. i 25 września.

Ostatnio uruchomiono nową regularną linje okrętową pomiędzy portem gdynińskim a portami szkockimi Leith i Grantzmouth. Statki tej linii zaopatrzone w chłodnie wysłać będą z Gdyni raz w tygodniu. Linia może być wysyłane przesyłki do wszystkich większych portów Szkocji, Anglii, Irlandii.

ROKOWANIA POLSKO - RUMUŃSKIE

BUKARZEST PAT. — 20 lipca rozpoczęły się w Bukareszcie rokowania o układ kontyngentowy pomiędzy Polską a Rumunją. Celem układu jest zapewnienie eksporterom polskim pewnych określonych kontyngentów do końca roku.

„JUGDO” WCIEŁONY DO BOJÓWEK HITLEROWSKICH

GDANSK PAT. — Na podstawie porozumienia pomiędzy kierownikami stronnictwa narodowo - socjalistycznego a Młodoniemieckim Zakonem w Gdańsku „Der Juge Deutsche Orden” — zakon postanowił rozwiązać się, polecając młodocianym członkom wstąpienie do szeregów bojówek hitlerowskich, zaś starszym — do stronnictwa narodowo - socjalistycznego. Jak wiadomo, podczas ostatnich wyborów do Volkstagu Zakon Młodoniemiecki zblokował się z listą narodowych socjalistów.

DALADIER POWRÓCIŁ DO PARYŻA

PARYŻ PAT. — Premier Daladier, który powrócił z Vichy, odbył konferencję z Leyguesem, Paul-Boncourem i de Jouvenellem.

NIEMIECKA WYSTAWA KOLONJALNA

BERLIN PAT. — Wczoraj otwarta została niemiecka wystawa kolonialna. Zadaniem wystawy jest propagowanie idei odzyskania przez Niemcy kolonii zamorskich.

TRZĘSIENIE ZIEMI W OKOLICACH SMYRNY

STAMBUL PAT. — Silne trzęsienie ziemi w Denizli na południowo-wschód od Smyrny, zniszczyło wczoraj rano część domów. Podziemne wstrząsy trwają w dalszym ciągu. Ludność w panice opuszcza domy, szukając schronienia na otwartych przestrzeniach.

GŁODÓWKA KOMUNISTÓW W WIĘZIENIACH FINSKICH

HELSINGFORS PAT. — Przed paru dniami wybuch w więzieniach centralnych w miejscowości Ekenas i Tavasthus strajk głodowy znajdujących się tam więźniów politycznych, prawie wyłącznie działaczy i agentów komunistycznych. W strajku bierze udział 400 więźniów. Strajki głodowe w tych więzieniach odbywały się już niejednokrotnie.

NIE ZGINĘLI, LECZ UCIEKLI DO Z.S.R.

GDANSK PAT. — Trzej rybaczy gdańscy bracia Zoellkau i Broening, co do których przypuszczano, że zginęli oni podczas polowu ryb na morzu, jak się okazało, uciekli lądową rybarką do Rosji Sowieckiej. — Uciekinierzy należeli do partii komunistycznej.

AMERYKA CHCE BYĆ „MOKRA”

NOWY YORK PAT. — Stan Tennessee wypowiedział się za zniesieniem prohibicji. — Jest to już 19ty stan, opowiadający się przeciwko ustawie Wolsteada.

ARESztOWANIE SPIKOWCÓW

SANTIAGO DE CHILE PAT. — Wczoraj w nocy aresztowano kilku byłych generałów oraz kilku pułkowników, byłego ministra Lazo i przyemiarzka Silva Romana, podejrzanych o dzikotrawienie nowego zamachu politycznego. Wszyscy aresztowani współpracowali niedługo z dyktatorem Ibanezem, lub przywódcą rewolucjonistów Davillą.

grodzińska nowogrodzka

Wizyta dostojnych gości w Grodnie. — We czwartek w godzinach popołudniowych statkiem „Emilia Plater” przybyli z Augustowa do Grodna pp.: premier Jędrzejewicz, prezes BBWR Walery Ślawek, podsekretarz stanu Prezydium Rady Ministrów Schaezel i wojewoda białostocki Zymtram - Kościelkowski. Na przystanku posterunku Policji rzecznej przybyłych powitał zastępca starosty Czaykowski i prezydent miasta O'Brien de Lacy. Dostojni goście zwiedzili zamek Stefana Batorego i roboty remontowe i ziemne, a następnie kościół Garnizonowy, poczem o godz. 19.30 odjechali samochodem do Białegostoku.

W tych dniach wyjaśniła się sytuacja w naszym samorządzie. Jak się dowiadujemy, p. prezydent miasta wyjechał w czwartek do Białegostoku. Według krążących pogłosek podróż ta związana jest z obecnym stanem w naszym samorządzie. W Białymstoku ma zapasć decyzja o dalszych losach samorządu.

Według tych pogłosek Rada Miejska ma być rozwiązana i wyznaczony będzie komisarz.

Nie przyjmujemy oczywiście odpowiedzialności za prawdziwość tych pogłosek, podajemy je tylko z obowiązku dziennikarskiego.

Awantura na wjeździe. W tych dniach odbył się w teatrze miejskim wiec, zorganizowany przez sjonistów rewizjonistów t. zw. Grosmanistów, na którym z odczytem wystąpił przywódca tego odłamu p. M. Grosman.

Na początku przemówienia zwołownicy Ligi pracującej Palestynę i Bundu zaczęli demonstracyjnie przekładać mówcy. Lewica sjonistyczna rozrzucała bardzo wiele materiału agitacyjnego i wypuściła nawet 3 gołębie.

Żądki przybyłej policji dalszy ciąg odczytu odbył się bez przeszkód.

P. Szynlder cofnął swoją ofertę. P. Jerzy Szynlder, który był bardzo poważnym kandydatem na dyrektora teatru miejskiego, cofnął swoją ofertę i zrezygnował ze swego zamiaru prowadzenia teatru miejskiego.

Powodem rezygnacji była prawdopodobnie ta okoliczność, że p. Szynlder nie widzi możliwości wywiązania się pod względem materialnym w przeciągu sezonu względem personelu artystycznego i technicznego.

Jak i dotychczas, jedynym poważnym kandydatem jest p. dyr. Opaliński.

Kradzieże. W dniu wczorajszym Kozłowski Ksawerem (Bogusławski 2) z zamkniętego mieszkania skradziono: zegarek srebrny, skrzypce, słuchawki radiowe i żakiet z kamizelką. Sprawcy kradzieży w osobach Jana i Deude i Michałucha Władysława zostali ujęci wraz ze skradzionymi rzeczami.

Przez komisariat PP zatrzymany został Stoki Henryk, który obarczony był workiem, niosąc w nim kartofle i kapuste pochodzące z kradzieży. Zatrzymany Stoki do popienionej kradzieży przyznał się.

Najbliższe imprezy sportowe. W dniu dzisiejszym na stadionie sportowym OK III rozegrany zostanie mecz piłki nożnej między miejscowymi drużynami WKS 76 pp. a „Makabi”. Początek o godz. 5.30.

W sali Twa sportowo-gimnastycznego „Makabi” w dniu dzisiejszym o godz. 8.30 w. odbędzie się wewnętrzne zawody bokserskie. — Walczycy będzie 6 par.

Dźwiękowe kino „APOLLO”

Dominikańska 26.
Najznakomitsze arcydzieło dźwiękowe w-g E. Remarque

Na zachodzie bez zmian

Wrol. gl. LEWIS CUPRES, LUIS WOLHEIM I SLIM SUMMERYLE
NADPROGRAM
Gościnne występy sławnego muzyka i śpiewnego, groteskowo - tanecznego

TRIA THEO

który po wielkich sukcesach w Paryżu w swoim tournée po Polsce zawitał do Grodna: THEO, KOKO i 9-letnia VIOLETTA.
Pozatem występy znakomitego humorysty Edwarda Reja i tygodnik Fox'a —
NAJNOWSZE AKTUALNOŚCI
WSTĘP OD 50 GR.

Wyspa Szcześcia

Odpowiedź Shaya potwierdziła jego przypuszczenia.

— O to właśnie chodzi, że nie było wcale wiatru. Nie mam pojęcia, jak i skąd wziął się tam murrek. Gdyby zakreślić koło o średnicy 150 mil, tobyśmy mogli w ten kole szukać perł, zaczynając od jego środka, czyli miejsca, gdzie znalazł się murrek na tratwie.

Nie więcej nie mógł się Mac-Nile dowiedzieć. Jednak po tygodniu wyruszył w kierunku wskazanym przez przyjaciela. Dwa miesiące stracił na bezpożnym błądzeniu wśród wysp. Zdarzały się nieoczekiwane spotkania z innymi okrętami, których kapitanowie dawali wykrętne odpowiedzi, gdyż byli to ludzie, przyjeżdżający tutaj przez ten sam murrek co i Mac-Nile. Ale Ocean Spokojny miał strzedz swych tajemnic. Dwa miesiące nie przyniosły nie — kapitan nie mógł pozwolić sobie na dłuższe poszukiwania. Musiał zabrać się znow do przewożenia kopry i orzechów.

Nieodgadniona tajemnica ciążyła mu nadal, a dnia tego nie mógł oderwać od niej myśli. Noc była tak podobna do tej, którą opisywał mu Duncan Shoy.

Kapitan przyszedł się bliżej zapytać na niebie Krzyżówi Południowemu i stuknął obcasem o pomost. Z dołu odpowiedział mu cenny głos. Z kajuty wysunęła się głowa.

— Głoz ster, Angusie.

Za głową wysunęła się i ciał, obrzytnie, szerokie o wypukłej pierści i bosych nogach. Angus przetrząsnął sennie oczy, wstrząsnął czapkę czerwononordych włosów, pościągając nos, jak pies, w stronę w powietrzu, spojrzawszy na gładkie morze i stanął przy sterze.

— Miałem sen, że znalazł się porty —

Baranowicka

Zgon ks. J. Swiderskiego. W dniu 21 b. m. w szpitalu międzykomunalnym zmarł ks. Józef Swiderski, proboszcz parafii Juszkiewicz, gminy Wolna.

Ksiądz Swiderski od szeregu lat był chory na gruźlicę.

Pozegnanie ks. Żołądkowskiego. W dniu wczorajszym w kasynie urzędniczym grono osób żegnało odchodzącego z Baranowicz ks. kan. Żołądkowskiego.

Zebrań Sekcji Obchodów Komitetu Regionalnego. W dniu 25 bm. w sali magistratu odbędzie się posiedzenie sekcji Komitetu Regionalnego, poświęcone sprawie uroczystości 6 sierpnia, tj. uroczystości 70-lecia powstania listopadowego i wystawienia pomnika Narbutowski w powiecie lidzkim.

Mecz piłki nożnej. W dniu 23 bm. na placu sportowym 78 pp. odbędzie się mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną KPW Wolkowskiej a 78 pp.

Nieszczęśliwy wypadek. W dniu 20 bm. o godz. 13.40 na ul. Szeptyckiego spłoszył się kon signatu motocyklowego, wskutek czego wywrócił wóz.

Podpalili stodołę, aby otrzymać asekurację. Jak ustalono dochodzeniem, pożar, który powstał w zagrodzie Tarasiewicza, mieszkańca wsi Dreki gm. Darew, został spowodowany umyślnie. Podpalenia dokonał syn Tarasiewicza Piotr lat 19, za namową ojca. Powodem podpalenia była chęć otrzymania asekuracji.

Znow pożar od wadliwego komina. W dniu 20 bm. o godz. 8 w. we wsi Serebryszcze gminy moteczadzkiej w zabudowaniach Jana Pogasaja wybuchł pożar, który strawił dom mieszkalny z przybudówką. Pożar powstał z powodu wadliwej konstrukcji komina.

Pilnować dzieci. W dniu 15 lipca o g. 15 na pastwisku w Niedźwiedzicach pięcioletnia Sara Ginzburg, bawiąc się, podbiegła do pasącego się konia, który kopnął ją w głowę, powodując pęknięcie czaszki. Po przewiezieniu do szpitala w Baranowiczach, dziecko nie odzyskało przytomności, zmarło.

Następnie prezes Rady wyczerpująco omówił sprawę mającego się odbyć wojewódzkiego Zjazdu gospodarczego w Nowogrodzku, będącego dalszą kontynuacją Zjazdu działaczy gospodarczych w Warszawie. Pierwszym krokiem realizacji szerokiego tego planu udrowienia stosunków gospodarczych stało się zorganizowanie sekcji gospodarczej, na kierownika której jednogłośnie wybrano p. dyr. Nowakowskiego. Praca sekcji ma polegać na wypracowaniu w tej sekcji referatów i realne zamierzenia, oraz urzeczywistnienia tych zamierzeń, przyczem sekcja zajmie się gospodarką leśną, rolniczą i t.d. W najbliższym czasie Rada Powiatowa zorganizuje Zjazd działaczy gospodarczych z powiatu. W ten sposób akcja, rozpoczęta w Warszawie, przeniknie do najdalszych komórek gospodarczych Rzeczypospolitej. Takie ujednolicenie pracy umożliwi należyte zrealizowanie postulatów Zjazdu warszawskiego.

Po zreferowaniu przez posła Gorzkowskiego stanu poezynań organizacji w związku z mającym się odbyć wojewódzki Zjazd samorządowy, Rada ustaliła szereg wytycznych przygotowania się do tego zjazdu. Najpilniejszym zadaniem Rady stało się akcja nad odpowiednim zrealizowaniem wehodzącej w życie nowej ustawy samorządowej. Prace Rady potoczą się w ścisłej współpracy z władzami administracyjnymi. Postanowiono rozpocząć już działalność przygotowawczą do mających się odbyć wyborów do ciał samorządowych. Temu zagadnieniu poświęci się w całości najbliższe zebrań Rady, przygotowując najchwilo odpowiedni materiał wstępny.

W związku z wprowadzeniem nowej ustawy samorządowej spotęguje się działalność w poszczególnych kołach gminnych. Dokona się tego przez inspekcję wszystkich kół gminnych.

Rozumiejąc wagę zagadnienia propagandy i prasy, Rada postanowiła, by gazeta „Nowiny” dotarła do wszystkich osiedli, przyczem dbać będzie, by gazeta ta wywieszano na widocznych miejscach. Z

temu, lecz upragnionemu celowi?.

Angus wiedział doskonale, że w tych okolicach niebezpiecznie było zbierać. Nadsluchiwał, łowiąc szepty nocy. Najwięcej obawiał się cichego, pluszczącego dźwięku, który wydawał ocean nad podwodnymi rafami koralowymi, które nieraz podnosiły się na setki metrów z dna, ku prześwietlonym słońcem wyższym warstwowi wody. Ale wszystko było spokojne. Świat zamarł, w oczekiwaniu switania, przygotowując się uroczysto do narodzin dnia...

Mięgła godzina... dwie...

Nerwy Angusa były napięte do ostatnich granic. Teraz „Naphew” musiał się znajdować w pobliżu Radzkiego podwodnego łańcucha, jeśli oblężenia kapłana były prawdziwe. Musiał tu być wyspki nie zamieszkałe, podobno. Wysepki, wulkaniczne pochodzenia o formie stożkowej, otoczone głęboką wodą. Dziwne, że ich nie widać!.

Nagle na horyzoncie ukazało się wąskie pasemko zorzy. Gwiazdy przyswały momentalnie. Świeży, choć ciepły wiaterek przesłiznął się po twarzy Angusa, a nozdrze jego, „psim węchem”, poczuły bliskość ziemi.

Świtanie w strefie południowej jest krótkie. Nie minęło kilka chwil, jak nad bezbrzeżnym oceanem ukazała się ognista kula słońca i noc stała się dniem...

Z kajuty wyszedł wyspany już Mac-Nile i podniósł lunetę do oczu.

— Oho! — mruknął. — Czyżby to była „twoja” wyspa, Angusie?

Sternik dostrzegł już ją gotem okiem. Żółty, zamydlony pasek. Serec zabito w niego gwałtownie.

Z miejsca, na którym się znajdowali mieli ze 150 mil do tego miejsca, gdzie kapitan Shoy spotkał tratwę z nieżywym murrem. Co, u diabła, czyżby? Ale Angus nie śmiał nawet marzyć o spełnieniu swego snu.

W każdym razie, nie miał odwagi wspomnieć o tem gośniu, aby nie narazić się na drwinę kapitana.

„HELIOS”

Hary Peel ON ALBO JA
Dziś Wielki film sensacyjny w podwójnej roli nablębnic publiczności erotyczno-sensacyjny przebieg
Ceny zmniejszone: 1 s. balkon 25 gr. parter 54 gr. wieczor. od 40 gr.

„CASINO”

1) SAMOTNY ORZEŁ
2) JEJ GRZECH
Dramat erotyczny w rol. gl. Dorothy Mac-Caili

„PAN”

Dziś Po raz pierwszy w Wilnie najnowszy dźwiękowiec w-g powieści Zana Greya. p. 2
„PIRACI STEP”
(Ludzie pozabawieni sumienia, szerzący w kraju spokojnej, wyjątkowej pracy pionierskiej bezprawie i zamęt) Oszałamiające tempo akcji! Bogata, fascynująca treść! Nadprogr. dodatek. Ceny na 1 s. balkon 25, parter 54 gr.

Giełda warszawska

Z DNIA 20 LIPCA

Belgia	124,95	—	125,26	—	124,64
Holandia	361,35	—	361,30	—	362,20
360,40					
London	29,85	—	30,00	—	29,70
Nowy York	6,40	—	6,44	—	6,36
Nowy York kabel	6,41	—	6,45	—	6,37
Paryż	35,04	—	35,13	—	34,95
Praga	26,54	—	26,60	—	26,48
Szwajcaria	172,87	—	173,30	—	172,44
Włochy	47,30	—	47,53	—	47,07
Berlin	213,50				

Tendencja niejednolita.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Magistrat m. Wilna ogłasza przetarg na sprzedaż domu w ilościach około: 5800 kg. żelaza kutego, 11000 kg. żelaza łanego, 2000 kg. stali, 350 kg. blachy mosiężnej i 5000 kg. blachy zel. i odpadków żelaza.

Informacji szczegółowych o miejscu zmagazynowania udziela Wydz. Komunikacji pok. Nr 58.

Oferty na kupno z podaniem ceny jednostkowej za 1 kg. poszczególnych gatunków domu należy składać do godz. 12 do dnia 28 VII 33 r. w Magistracie (ul. Dominikańska 2 pok. Nr 52) z dołączeniem kwitu Kasy Miejskiej za złożone wadium w wysokości 5 proc. sumy oferowanej. Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta wzgl. umówienia przetargu.

PAPIERY PROCENTOWE

Poż. 3 proc. bud. 39.
6 proc. dolarowa 63 — 61,50 (za setki).
Stabil. 50,75 — 51 — 50,50.
8 proc. obl. bud. BKG 93.
8 proc. L. Z. T. K. Przem. Pol.
7 proc. L. Z. ziemskie obl. 37,68.
4,5 proc. L. Z. ziemskie 41,25.
4,5 proc. warsz. 50.
8 proc. warsz. 42,75.
8 proc. warszawskie 42,75 — 42,50 — 42,63.

AKCJE

Bank Polski 80 — 79,50.
Lilpop 11,50 — 11,25.
Tendencja słabsza.

POŻYCZKI POLSKIE W N. YORKU

Dolarowa 62.
Dillonowska 74.
Stabilizacyjna 73.
Warszawska 46.
Dolar w obr. pryw. 6,35 — 6,36.
Rubel złoty 4,84.

Szkoła Gospodarstwa Domowego i Szkoła Zarządczyn im. JENERAŁOWEJ ZAMOYSKIEJ w Warszawie

Magistrat m. Wilna.
Kupno i SPRZEDAŻ
Kupię ziemi ornej około 16 ha w odległości od Wilna nie dalej niż 15 km. Oferty A. S. w Administracji „Słowa”
FORD osobowy. Powozy do sprzedania. Kominie na wycieczki do wynajęcia. Szeptyckiego 5 tel. 1301.
Lokale
Poszukuję mieszkanie od 3 — 5 pokoi z wygodami, słoneczne, suchy. Oferty Wł. Stądnicki Dąbrowskiego 12.
Potrzebne MIESZKANIE 5 cilo pokojowe, system korytarzowy — na Zwierzynie blisko mostu. Oferty do Redakcji dla T. C.
DO WYNAJĘCIA duży sklep o 2-3 oknach wystawowych — Wileńska 75 — 9. Tamże 5 pokoi do wynajęcia z wygodami.
MIESZKANIE 2 i 3 - pokojowe ze wszelkimi wygodami. Tartaki 34-a.
Zgłoszenia pod: Wilno, ul. Zamkowa nr 5. (Sklep owocowy). Krymski.
Metoda zredukowana matematyka za utrzymywanie może pełnić służbę biuroową, rezerwację, bielizny, lub wycięcie w gospodarstwie — pani domu. Zygmunta 8 m. 2. Sienkiewicza
SZUJĄCA młoda poszukuje posady do wszystkiego. — Ul. Zawalna 3 m. 14.
POPIERAKA L.O.P.P.

„PIRACI STEP”

Magistrat m. Wilna.
Kupno i SPRZEDAŻ
Kupię ziemi ornej około 16 ha w odległości od Wilna nie dalej niż 15 km. Oferty A. S. w Administracji „Słowa”
FORD osobowy. Powozy do sprzedania. Kominie na wycieczki do wynajęcia. Szeptyckiego 5 tel. 1301.
Lokale
Poszukuję mieszkanie od 3 — 5 pokoi z wygodami, słoneczne, suchy. Oferty Wł. Stądnicki Dąbrowskiego 12.
Potrzebne MIESZKANIE 5 cilo pokojowe, system korytarzowy — na Zwierzynie blisko mostu. Oferty do Redakcji dla T. C.
DO WYNAJĘCIA duży sklep o 2-3 oknach wystawowych — Wileńska 75 — 9. Tamże 5 pokoi do wynajęcia z wygodami.
MIESZKANIE 2 i 3 - pokojowe ze wszelkimi wygodami. Tartaki 34-a.
Zgłoszenia pod: Wilno, ul. Zamkowa nr 5. (Sklep owocowy). Krymski.
Metoda zredukowana matematyka za utrzymywanie może pełnić służbę biuroową, rezerwację, bielizny, lub wycięcie w gospodarstwie — pani domu. Zygmunta 8 m. 2. Sienkiewicza
SZUJĄCA młoda poszukuje posady do wszystkiego. — Ul. Zawalna 3 m. 14.
POPIERAKA L.O.P.P.

Parcelacja maj.

Landwarów
Działki letniskowo-ogrodniczo-budowlane nad jeziorem, rozmaitej wielkości.
Komunikacja pociągami i autobusem co godzinę. Warunki kupna: część pożyczką długoterminową, reszta ratami miesięcznymi.
Cena od 600 złotych za działkę.
INFORMACJE: w Wilnie: Pierwsza Wileńska Spółka Parcelacyjna, ul. Mickiewicza 15. w maj. Landwarów: Zarząd Dóbr.

Leica
nowoczesny, niezwykle precyzyjny aparat fotograficzny o niezrównanej gotowości do zdjęć i najbardziej wszechstronnych możliwościach zjęcia.
Do nabycia w składnicach fotograficznych.
Wyczerpujące katalogi i opisy użycia bezpłatnie

Ernst Leitz,
Zakłady optyczne w Wetzlar.
Generalna reprezentacja: Warszawa, Chmielna 47a/5.

FABRYKA MEBLI I SKŁAD W. WILENKIN I S-ka
Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny. Istnieje od 1843. Jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, łóżka nielokowane i angielskie, kredensy, stoły, szafy, biurka, krzesła dębowe i t.p. Ceny znacznie niższe.

ZADAJCIE
we wszystkich aptekach składach aptecznych znane środki od odcisków
Prow. A. PAKA.

Skąd się ona mogła tu dostać? Kiedy? Czyje palce zostawiły ślady na szyi zmarłego? Czemu kapitan tak długo nie wrócił? Wkrótce ujrzał kapitana na wybrzeżu i podbiegł do niego.

— No? — Ani żywej duszy! — odpowiedział szepcąc Mac-Nile, jakby obawiał się, że dźwięki go posłucha.

Angus podrapał się bezradnie w głowę. — Kto go zabił? — To przez nią — skinął kapitan w stronę namiotu. — Trzeba ją obudzić.

Kilka minut stał niezdowiedziany nad śpiącą. Nagle dziewczyna wechnęła głęboko, obróciła się na bok i otworzyła duże, jasne oczy.

Nie ruszała się, lecz drżenie wstrząsnęło jej ciałem. Oczy wpatrywały się w przesłonięciem w nieczajnym twarze.

Mac-Nile uśmiechnął się i złożył peles uszanowania ukłon.

— Wszystko dobrze, panienko, proszę się nie bać, nie jesteśmy wrogami. Nazywam się Mac-Nile, a to — wskazał na morze, — mój żaglowiec. — Wszystko w porządku, panienko, wszystko w porządku!

Marieta nie mogła ani słowa wymówić. Podniosła się tylko na lokciu... chciała coś powiedzieć i... nagle wybuchnęła łkaniem... Marynarek nie przyzwyczajony do widoku łez, zmieszani się bardzo. Mac-Mile czuł instynktownie, że należało pozwolić jej wypłakać się, zanim przystąpił do pytania. Układł więc się łagodnie oglądając ją po ramieniu:

— To nie, to nie, panienko, już teraz wszystko będzie w porządku!

Marieta wytarła oczy i znow z przesłuchaniem spojrzawszy na kapitana. Ten uśmiechnął się, kładąc głowę dobroliwie. Był to człowiek kłopoty, szeroki w ramionach, twarz miał pospolitą, lecz nie pozbawioną wyrazu dobroci. W jego czarych, niezwykłych oczach błyszczała dobroliwa uśmiech.

D. C. N.